

**Громадська організація
«Львівська медична спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ
МЕДИЦИНИ: НАУКОВІ ДИСКУСІЇ»**

22–23 жовтня 2021 р.

**Львів
2021**

УДК 61«312»(063)

А 43

А 43 Актуальні питання сучасної медицини: наукові дискусії:
збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-
практичної конференції (м. Львів, 22–23 жовтня 2021 року). –
Львів: ГО «Львівська медична спільнота», 2021. – 108 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-
практичної конференції «Актуальні питання сучасної медицини:
наукові дискусії».

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 61«312»(063)

© Автори статей, 2021

© Львівська медична спільнота, 2021

Герасименко А. М.
викладач професійних фармацевтичних дисциплін

Агасва Х. Е.
викладач професійних фармацевтичних дисциплін

Кобель Я. С.
студентка II курсу
фармацевтичного відділення
Фаховий медико-фармацевтичний коледж
Полтавського державного медичного університету
м. Полтава, Україна

ВПЛИВ ВАЛЕРІАНИ ЛІКАРСЬКОЇ НА ЦНС. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ НА ОСНОВІ ВАЛЕРІАНИ ПРЕДСТАВЛЕНІ НА РИНКУ УКРАЇНИ

Здоров'я центральної нервової системи в організмі людини відіграє вирішальну роль у функціонуванні інших внутрішніх органів і систем. Центральна нервова система інтегрує (об'єднує) організм у єдине ціле. На її роботу впливає багато факторів: вік людини, спосіб життя, наявність шкідливих звичок, стреси, стан серцево-судинної системи та інші чинники. Хочемо звернути вашу увагу на те, що в сучасному житті постійні стреси негативно впливають на функціонування всіх систем і органів та є головною причиною психологічної напруженості, що призводить до погіршення імунітету, виникнення тривожних розладів. Розлади ЦНС можуть проявлятися такими симптомами, як: головні болі, млявість, погіршення працездатності, порушення кровообігу. З метою запобігання виникнення негативних симптомів розладів центральної нервової системи необхідно вести здоровий спосіб життя (фізична активність, збалансоване харчування, повноцінний сон).

Ще з давніх часів для корекції роботи ЦНС, використовували лікарські рослини для приготування настоек, настоїв, відварів, чаїв. Лікарські рослини, що мають заспокійливий вплив на роботу центральної нервової системи входять в склад фітозборів,

фітопрепаратів та використовуються для лікування неврозів, роздратованості, судинних спазмів, порушення мозкового кровообігу, вегето-судинної дистонії. Можна виділити групу лікарських рослин, що мають найбільший заспокійливий вплив на нервову систему, це такі як: Валеріана лікарська, Синюха блакитна, Меліса лікарська, Кропива дводомна, Материнка звичайна, Чебрець плазкий, М'ята перцева, Ромашка лікарська тощо. Заспокійлива дія лікарських рослин, перш за все залежить від хімічного складу, тож наведемо деякі приклади:

Материнка звичайна *Origanum vulgare* – містить до 1% ефірних олій, тимол, корвакрол, вільні спирти, аскорбінову кислоту і флаваноїди;

Синюха блакитна *Polemonium caeruleum* – ефірні олії, мінеральні речовини, глікозиди, органічні кислоти;

Кропива собача *Leonurus cardiaca* – алкалоїди, сапоніни, ефірні олії, мінеральні речовини, вітамін С, каротин, глікозиди;

Валеріана *Valeriana officinalis* – 0,5-2% ефірної олії, ізовалеріановий ефір, борнеол, камфен, сесквітерпени, алкалоїди, дубильні речовини, цукри, мурашину, яблучну, оцтову кислоти.

Особливу увагу хочемо приділити валеріані лікарській. Валеріана лікарська (*Valeriana officinalis* L.) – маун, кадило, горобинка.

З терапевтичною метою використовуються корені і кореневища кількох видів валеріан: валеріана пагононосна (*V. stolonifera* Czern.); валеріана болотна (*V. palustris* Kr.); валеріана руська (*V. rossica* Smirn.); валеріана блискуча (*V. nitida* Kr.). Це багаторічна трав'яниста рослина, росте майже по всій території України на вологих луках, на сирих місцях у лісі та добре зарекомендувала себе як культивована рослина.

Препарати на основі сировини Валеріани лікарської за рахунок вмісту ефірних олій і алкалоїдів, сприяють підсиленню процесу гальмування в корі великих півкуль головного мозку, знижують рефлекторну збудливість, мають нормалізуючу дію на ЦНС. На сьогоднішній час лікувальні властивості рослини ще повністю не вивчені.

Під час дослідження впливу сировини Валеріани і броміду натрію на організм людини, вченими В.М. Мирновим, В.М.

Ядровою, було встановлено, що як внутрішнє так і пероральне введення собакам 10% відвару коренів Валеріани підвищувало згортання крові, тобто ця лікарська рослина має значний вплив на систему кровотворення. Також було доведено, що препарати на основі Валеріани лікарської мають заспокійливу, протиблювотну, протиглистну, жовчогінну, знеболювальну, спазмолітичну дію. Існують і протипоказання до застосування: алергічні реакції, вагітність (I триместр).

Сировина Валеріани широко використовується для виготовлення лікарських засобів фармацевтичними підприємствами в усьому світі та Україні.

Лікарські засоби представлені на ринку України до складу яких входить сировина Валеріани:

1. Болгарська валеріана;
2. Седасен форте;
3. Флорисед;
4. Ендокринол форте;
5. Седавіт;
6. Валеріана форте;
7. Нервостабіл-Р;
8. Фітоседан;
9. Трикардин;
10. Ново-пасіт;
11. Барбовал;
12. Валокордин;
13. Валемідин;
14. Нервонорм;
15. Герба Спокій;
16. Флорисед;
17. Кардіовіол;
18. Валерін Кардіо;
19. Алора;
20. Кардіонат.

Виходячи з вищесказаного, можемо зробити висновок, що під час розладів ЦНС можна застосовувати фітопрепарати, які дають лікувальний ефект, що прирівнюється до ефекту від сильнодіючих препаратів. Лікарські засоби на основі сировини Валеріани лікарської, впливають не тільки на нервову систему, але й покращують коронарний кровообіг, стимулюють травлення, мають протизапальну, антисептичну і протимікробну дію та в достатній кількості представлені в аптеках України.

Список літератури:

1. Мазнев Н.І. Золота книга лікарських рослин-15 вид. доп. М.: ООО «Ід Ріпол Класік», 2008. С. 621.
2. Товстуха Є.С. Фітотерапія/Є.С. Товстуха.-К.: Здоров'я. 2000. С. 304.
3. Медична газета «Здоров'я України 21 сторіччя» № 5(402), березень 2017 р.
4. Корнієвська В.Г., Лесик І.П. Ефірна олія валеріани лікарської Фармацевтичний журнал.-2000.-№3.
5. Фурса Н.С., Зотов А.А., Дмитрук С.Є. Валеріана в фітотерапії. Томск, 1998.